

TUẦN 12

TIẾT 23 – Bài 15: CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGĂ NĂM 1917 VÀ CUỘC ĐẤU TRANH BẢO VỆ CÁCH MẠNG (1917 - 1921) – tiếp theo

II. CUỘC ĐẤU TRANH XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ THÀNH QUẢ CÁCH MẠNG. Ý NGHĨA LỊCH SỬ CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGĂ NĂM 1917

1. Xây dựng chính quyền Xô Viết

- Đêm 25/10/1917, chính quyền Xô viết được thành lập do Lê-nin đứng đầu.
- Nhiệm vụ hàng đầu của chính quyền Xô viết:
 - + Đập tan bộ máy Nhà nước cũ của giai cấp tư sản và địa chủ.
 - + Xây dựng bộ máy Nhà nước mới của nhân dân lao động.
- Biện pháp thực hiện nhiệm vụ cách mạng:
 - + Thông qua hai sắc lệnh: “Sắc lệnh hòa bình” và “Sắc lệnh ruộng đất”.
 - + Chính quyền Xô viết tuyên bố xóa bỏ các đẳng cấp xã hội và đặc quyền của giáo hội.
 - + Thực hiện nam nữ bình quyền, các dân tộc có quyền bình đẳng và quyền tự quyết.
 - + Thành lập Hồng quân để bảo vệ chính quyền cách mạng.
 - + Quốc hữu hóa các nhà máy xí nghiệp của giai cấp tư sản, thành lập Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao để xây dựng nền kinh tế xã hội chủ nghĩa.
 - + Kí kết hòa ước Bơ-rét Li-tốp (tháng 3-1918) với Đức rút ra khỏi cuộc chiến tranh đế quốc. Tuy phải chịu những điều kiện hết sức nặng nề, song hòa ước đã mang lại cho nước Nga thời gian hòa bình để củng cố chính quyền, xây dựng lực lượng và phát triển kinh tế.

2. Chống thù trong, giặc ngoài (Học sinh tự đọc trong SGK)

3. Ý nghĩa lịch sử của Cách mạng tháng Mười

- Cách mạng tháng Mười đã làm thay đổi hoàn toàn vận mệnh nước Nga. Lần đầu tiên những người lao động lên nắm chính quyền, xây dựng chế độ xã hội mới - chế độ xã hội chủ nghĩa, trên một đất nước rộng lớn.

- Cách mạng tháng Mười đã dẫn đến những thay đổi to lớn trên thế giới, cổ vũ mạnh mẽ và tạo ra những điều kiện thuận lợi cho cuộc đấu tranh giải phóng của giai cấp vô sản và các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới.

TIẾT 24 – Bài 16: LIÊN XÔ XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI (1921 - 1941)

I. CHÍNH SÁCH KINH TẾ MỚI VÀ CÔNG CUỘC KHÔI PHỤC KINH TẾ (1921 - 1925)

- Tháng 3 - 1921 nước Nga Xô viết thực hiện *Chính sách kinh tế mới* do Lê-nin đề xướng. Nội dung quan trọng nhất của Chính sách kinh tế mới là thay thế chế độ trưng thu lương thực thừa bằng chế độ thu thuế lương thực (hiện vật); đồng thời thực hiện tự do buôn bán, cho phép tư nhân được mở các xí nghiệp nhỏ...

- Chính sách kinh tế mới đã thu được kết quả tốt đẹp: nông nghiệp và các ngành kinh tế khác được phục hồi và phát triển, đời sống nhân dân được cải thiện.

II. CÔNG CUỘC XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở LIÊN XÔ (1925 - 1941)

- Bằng hai kế hoạch 5 năm - kế hoạch 5 năm lần thứ nhất (1928 - 1932) và kế hoạch 5 năm lần thứ hai (1933 - 1937), Liên Xô đã giành những thắng lợi to lớn trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội: trở thành nước công nghiệp hoá xã hội chủ nghĩa với sản lượng công nghiệp đứng đầu châu Âu, đứng thứ hai trên thế giới (sau Mĩ); đã tiến hành tập thể hoá nông nghiệp, có quy mô sản xuất lớn và được cơ giới hoá.

- Về văn hoá - giáo dục, Liên Xô đã thanh toán nạn mù chữ, phát triển hệ thống giáo dục quốc dân, đạt nhiều thành tựu rực rỡ về khoa học - kĩ thuật và văn hoá - nghệ thuật.

- Về xã hội, các giai cấp bóc lột đã bị xoá bỏ, chỉ còn lại hai giai cấp công nhân, nông dân và tầng lớp trí thức xã hội chủ nghĩa. Từ tháng 6 - 1941, trước cuộc tấn công xâm lược của phát xít Đức, nhân dân Liên Xô phải ngừng việc thực hiện kế hoạch 5 năm lần thứ ba (1937 - 1941).

III. NỀN VĂN HÓA XÔ VIẾT HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN

- Thắng lợi của Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917 đã mở đường cho việc xây dựng một nền văn hoá mới, đó là nền văn hoá Xô viết, dựa trên cơ sở những tư tưởng của chủ nghĩa Mác – Lê-nin và kế thừa những tinh hoa của di sản văn hoá nhân loại.
- Nền văn hoá Xô viết đã đạt được những thành tựu to lớn và rực rỡ:
 - + Xoá bỏ tình trạng mù chữ và nạn thất học, sáng tạo chữ viết cho các dân tộc trước đây chưa có chữ viết.
 - + Phát triển hệ thống giáo dục quốc dân với chế độ giáo dục phổ cập bắt buộc 7 năm, trở thành một đất nước mà đa số người dân có trình độ văn hoá cao cùng một đội ngũ trí thức có năng lực sáng tạo.
 - + Nền khoa học - kĩ thuật Xô viết đã chiếm lĩnh nhiều đỉnh cao của khoa học - kĩ thuật thế giới. Nền văn hoá - nghệ thuật Xô viết đã có những cống hiến xuất sắc vào kho tàng văn hoá - nghệ thuật nhân loại.